

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Moniky Hautkové

"Jaroslav Pospíšil – tiskař, nakladatel a knihkupec"

Diplomová práce Bc. Moniky Hautkové zpracovává život a dílo českého nakladatele 19. století Jaroslava Pospíšila, schopného podnikatele a současně člověka, který významně podpořil šíření češtiny v rámci národních jazykově-emancipačních snah svou ediční činností, která se orientovala téměř výhradně na jazykově českou knižní produkci

V úvodní části diplomantka seznamuje čtenáře s životními osudy a především chronologickým vývojem tiskařsko-nakladatelské činnosti Jaroslava Pospíšila od počátku až po odprodej tiskárny Janu Ottovi a předání podniku synovi Jaroslavovi mladšímu. Na líčení Jaroslavova životního běhu, které akcentuje jeho editorskou práci v časopise *Květy*, navazuje dosti podrobná historie nakladatelského a tiskařského podniku rodiny Pospíšilových, počínaje zakladatelem firmy a Jaroslavovým otcem Janem Hostivítem Pospíšilem, která stručně představuje rovněž osudy Jaroslavových bratrů, kteří rovněž působili v rozvětveném podniku Jana Hostivíta. Stať o jednom z nich, konkrétně o Ladislavovi Pospíšilovi a jeho synu Ladislavovi mladším se může jevit na první pohled jako příliš podrobná, nicméně autorka zdůvodňuje detailnost svého pojetí pravděpodobně analogickým jednáním mezi otcem Janem Hostivítem a Jaroslavem při předávání podniku, pro které se na rozdíl od předchozího nedochovala dokumentace. Je spíše otázkou do diskuse, zdali by nebylo lépe předsadit podrobný životní příběh Jana Hostivíta životnímu příběhu jeho syna Jaroslava.

Velmi detailně líčí diplomantka na následujících stranách politické a společenské dějiny 19. století, na jejichž pozadí se odvíjel život Jaroslava Pospíšila a příběh jeho podniku. Nevynechává ani profesní faktory, jakými byla činnost *Grémia knihkupců a nakladatelů pražských a Spolku českých knihkupců a nakladatelů*.. Na několika místech zmiňuje Pospíšilovy konkrétní činy a reakce na aktuální problémy. I v tomto případě se jedná o část, která velmi dobře plní svou funkci v dokreslování celkové situace a vnějších okolností, které nutně ovlivňovaly Pospíšilova podnikatelská rozhodnutí a jeho směřování. Zajímavý výsledek by mohla mít kompilace životopisu Jaroslava Pospíšila v úvodu knihy a této části, tedy užší propojení Jaroslavova životního běhu s textem o historickém pozadí.

Nejpozoruhodnější a rozhodně nejpřínosnější částí diplomové práce Moniky Hautkové je bez pochyby pátá kapitola „Pospíšilova podnikatelská činnost“, která vytěžuje a zhodnocuje autorčin výzkum Pospíšilovy korespondence v Literárním archivu Památníku národního písemnictví. Hautková v této části prokázala nejen schopnost archivní dokumenty přečíst, ale především je zasvěceně interpretovat, zasadit je do dobového kontextu i Pospíšilových životních reálií. Prokázala tak schopnost samostatné vědecké práce a samostatného výzkumu.

Z Pospíšilovy korespondence s autory knih, které u něj vycházely tiskem, a s jejich předplatiteli a odběrateli, sestavuje Hautková poutavou mozaiku dobové distribuční praxe a problémů s ní spojených, soudobé inzerce nově vydávaných knih a její typologie, ale především ediční praxe, počínaje nabídkou rukopisu, jednáním o autorském honoráři a počtu autorských výtisků, přes průběh korektur a jednání o typu a kvalitě tiskového papíru a řezu písma, až po distribuci vytištěných knih. Jako ilustrační příklad Pospíšilovy ediční praxe posloužil obsah dopisů, které si vyměňoval s důstojníkem rakouské armády a učitelem češtiny na Tereziánské vojenské akademii ve Vídeňském Novém Městě Tomášem Burianem, který u něj vydal několik vojenských příruček a především gramatiku češtiny. Hautková zjevně velmi pečlivě prostudovala relevantní korespondenci mezi Pospíšilem a Burianem a na jejím základě dosti detailně vylíčila průběh přípravných prací i samotnou realizaci všech edic, včetně ekonomického pozadí jednoho každého edičního podniku.

Hautková rovněž statisticky zpracovala tematickou strukturu všech edic Pospíšilova nakladatelství a fundovaně zhodnotila podíl jejich jednotlivých složek. Na základě těchto statistických výsledků vybrala Landfrasovo nakladatelství v Jindřichově Hradci, které se tematickou strukturou vydávaných knih blížilo produkci Pospíšilově a následně provedla komparaci nejen edičního profilu obou nakladatelství, ale také styčných bodů v jejich vzniku a rozvoji.

Knihu uzavírá stručná ale pro účely práce dostačující analýza typografické podoby Pospíšilových knih a podrobnější rozbor dvou významnějších edic Pospíšilova nakladatelství.

Po stylistické stránce se diplomantce podařilo napsat velmi čtivou a svěží práci.

Určitou skvrnou na kráse je s jedinou výjimkou absence cizojazyčné sekundární literatury. Tento stav je však vzhledem k výsostně českému tématu práce částečně pochopitelný.

Souhrnem lze říci, že se Monice Hautkové podařilo napsat velmi zdařilou diplomovou práci, v níž prokázala nejen schopnost kompilace relevantní sekundární literatury, ale také samostatné práce s archivními prameny, které – jak už řečeno výše – dokázala nejen správně přečíst, ale rovněž adekvátním způsobem interpretovat a zasadit do reálií Pospíšilovy nakladatelské činnosti a jeho života. Jsem přesvědčen, že autorka v tomto směru nejen splnila podmínky pro obhajobu diplomové práce, ale svou prací je předstihla. Proto doporučuji práci k obhajobě a přes předchozí výhrady ji navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Praze dne 17. 1. 2016,

PhDr. Richard Šípek, Ph.D.

Hodnocení bc. a dipl. Prací

Bodový zisk za práci	Hodnocení
0-50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51-60 bodů	Dobře (3)
61-80 bodů	Velmi dobře (2)
81-100 bodů	Výborně (1)

Diplomové práce

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Diplomantka zvládla na odborné výši jak metodologii, tak praktické zpracování tématu práce.</i>	37 bodů
přínos a novost práce	<i>Vzhledem k rozsáhlému archivnímu výzkumu primárních pramenů je práce důležitým příspěvkem k výzkumu dějin českých nakladatelských domů.</i>	18 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>Prameny i použitá literatura jsou citovány korektně. Cizí literatura s jedinou výjimkou absentuje.</i>	15 bodů
slohové zpracování	<i>Práce je psána čtivým a svěžím stylem.</i>	15 bodů
gramatika textu	<i>Až na několik překlepů bez připomínek.</i>	4 bodů
CELKEM		max. 89 bodů